

KURSPLAN

Läs- och skrivinlärning för lärare som undervisar i förskoleklass och årskurs 1-3 (Uppdragsutbildning), 7,5 högskolepoäng

Literacy Teaching and Learning for Teachers, Teaching in Pree School and Primary School year 1-3, 7,5 credits

Kurskod:	ULSN15	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd:	2025-01-14	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Gäller fr.o.m.:	2025-01-13	Ämnesgrupp:	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
		Fördjupning:	Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- visa kunskap om ämnesdidaktisk forskning av relevans för grundläggande läs- och skrivundervisning.
- redogöra för fonologisk medvetenhet, teorier om läs- och skrivutveckling samt utgångspunkter för och beskrivning av olika metoder kring grundläggande läs- och skrivundervisning.
- visa kunskap om läraruppdraget, undervisningens innehåll och progression i f-3 enligt aktuella styrdokument.
- redogöra för språk- och kunskapsutvecklande perspektiv på läs- och skrivundervisning.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- anta ett språk- och kunskapsutvecklande förhållningssätt på grundläggande läs- och skrivundervisning.
- kartlägga elevers språk-läs- och skrivutveckling med didaktiska konsekvenser.
- tillämpa en strukturerad och varierad undervisning som stöttar elevers fonologiska medvetenhet samt tidiga ljudande, läsande och skrivande.
- skapa undervisningssammanhang där elever i interaktion med andra når förståelse för texters innehåll.
- organisera klassrummets läs- och skrivpraktiker vad gäller olika former för gemensamt och enskilt läsande och skrivande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- reflektera över möjligheter till en differentierad läs- och skrivundervisning som en grund för demokrati.

Innehåll

Kursen tar avstamp i en balanserad syn på läs- och skrivförmåga. Fokus riktas mot det uppdrag som lärare i förskoleklassen och årskurs 1-3 har vad gäller tidig läs- och skrivundervisning. Centralt är de kommunikativa förmågor som eleverna ska få stöd i att utveckla genom den ordinarie klassrumsundervisningen. I kursen kommer deltagarna att få reflektera didaktiskt kring den egna undervisningen med utgångspunkt i aktuella styrdokument och bedömningsstöd samt relevant ämnesdidaktisk forskning.

Kursens innehåll berör:

- Ämnesdidaktisk forskning av relevans för grundläggande läs- och skrivundervisning.

- Undervisningens innehåll och progression utifrån aktuella styrdokument och bedömningsstöd.
- Bilderboken som språkutvecklande potential (ordförråd, begynnande läsande och skrivande, förmåga att återberätta samt läsengagemang).
- Undervisning i fonologisk medvetenhet, tidigt ljudande (avkodning) och tidigt skrivande (inkodning) genom utforskande och elevaktiva arbetsformer med tydlig inramning och struktur.
- Undervisning i läsförståelse genom dialogisk och interaktiv högläsning och med stöd av lässtrategier.
- Sakprosa och skönlitteratur som grund för gemensam och alltmer självständigt läsande och skrivande.
- Organisering samt progression av klassrummets läs- och skrivpraktiker.
- Språk- och kunskapsutvecklande perspektiv på läs- och skrivundervisning.
- Flerspråkiga hänsynstaganden i tidig läs- och skrivundervisning.
- Kartläggning av elevers läs- och skrivlärande och didaktiska konsekvenser.
- Differentierad läs- och skrivundervisning.

Undervisningsformer

Undervisningen utgörs av föreläsningar, workshops och didaktiska seminarier alternativt litteraturseminarier. I undervisningen används den digitala lärplattformen Canvas.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet. Anställd som lärare och har en behörighetsgivande examen som är avsedd för förskoleklass eller årskurs 1-3.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom loggboksskrivande samt en avslutande individuell skriftlig inlämningsuppgift.

En student garanteras två examinationstillfällen, inklusive ordinarie examinationstillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

För kursbetyget Godkänd krävs Godkänd på samtliga examinationer.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls vid kursstart.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	G/U
Individuell skriftlig inlämningsuppgift	2,5 hp	G/U

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Aminoff, C. (2021). *Skriftspråkliga handlingar i förskoleklass och årskurs 1*. Avhandling. Linköpings universitet. Valda delar.

Egerhag, H. (2023). *Att främja läsutveckling i svenska som andraspråk – undervisning och tidiga insatser*. Linnaeus University Dissertation No 505/2023.

Fredriksson, U.(2022). Elevers rätt att få det stödet de behöver för att lära sig att läsa och skriva. I D.V. Börtzell-Szuch, & S. Vuorenpää, (red.) (2022). *Läs- och skrivundervisning utifrån elevers varierade behov*. (Första upplagan s. 273–283). Gleerups. 11 s.

Schmidt, C. (2023). *Kommunikativa klassrumspraktiker. Tidig läs- och skrivundervisning*. Studentlitteratur. 256 s.

Schmidt, C. & Hvit Lindstrand, S. (2022). *Dialogisk högläsning i förskoleklassen och årskurs 1: "Jag tycker molnbullen smakar delikat"*. Forskul 10 (1), 78-99.

Skolverket (2022). Kommentarmaterial till kursplanen i svenska. Skolverket.

Skolverket (2022). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet – Lgr22. Skolverket.

Skolverket (2022) Nationellt bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling. Svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1–3. Skolverket.

Skolverket (2023). Nya språket lyfter! Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1–6. Skolverket.

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Litteraturreferenser – så skriver du

www.ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/litteraturreferenser---sa-skriver-du.html

Interaktiva antiplagiatguiden

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet

Finns på lärplattformen